

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Pregrupacija svetovne politike

Zveza Pariz — Rim in Berlin — London

To, kar se je na tihem pripravljalo že dve leti, tako izgleda, se bliža nagli realizaciji: francoska in italijanska zunanja politika išče novih poti, ustvarja se nov blok dočerašnjih največjih evropskih nasprotnikov in rivalov. Iz Pariza in iz Rima prihajajo glasovi o pobotanju »latinskih sester«. Za diplomatskimi kulisami je živahno; studirajo se nove vloge, suflirajo se na vse strani, režiserji poizkušajo sestave novih skupin. Pozorišča so Pariz, Rim, Praga, Bukarešta, Beograd, Dunaj, Budimpešta na eni in Berlin, London, Varšava na drugi strani. Morda pa je pozorišče še več, vsaj za epilog, in štejemo med nje na prvi strani lahko tudi Tokio, na drugi pa Moskvo in Washington. V politiki ni nikoli nič stalnega, tudi v zunanji ne, da si je vedno bolj konservativna in kontinuitativna kakor notranja. Vendar ne pride nobena sprememba, zlasti ne revolucionarna, preko noči; pripravlja se polagoma, ustvarjajo jo počasne, pa trdožive spremembe interesov in psiholoških razpoloženj.

Med Italijo in Francijo so obstojale ostre kontraverze že iz časov zedinjenja italijanskega naroda. Svetovna vojna jih je začasno potisnila v ozadje, ni jih pa odstranila. Fašizem jih je vžgal na novo. Bili so trenutki, ko je bila jeza na obeh straneh na ostrini noža. Toda naposled se je zgodilo drugače, kakor bi bil marsikdo pričakoval. Pariz in Rim sta se našla na dveh točkah, ki sta za njiju tako silno pomembni, da potiskata daleč v ozadje vsa nesoglasja. Vsa povojna francoska zunanja politika temelji izključno na strahu pred nemško revanšo. Ta strah je spiritus movens vseh njenih akcij: sila jo v boj proti priključitvi Avstrije k Nemčiji, proti razorožitvi itd. Dokler se je pa vsaj nekoliko lahko opirala na Anglijo ali je vsaj mogla upati, da jo bo London naposled razumel, je pošila Italijo ob strani, dasi ni zlasti v zadnjih dveh letih opustila nobene priložnosti, govoriti Rimu vabljive besede. Toda tekom časa se je izkazalo, da Anglija nima namena podpirati Francijo, ker ni v njenem interesu, da bi se še bolj okreplila. Šaj je iz zgodovine znano, da gre Angliji samo enkrat v boj z enim in istim zaveznikom; drugič gre z njegovim nasprotnikom. Tako oslabi zdaj enega, potem drugega. Proti Franciji se London stalno ohlajuje; njegovo novo zanimanje se obrača proti Berlinu, obenem je pa vsaj doslej koketiral tudi z Rimom, dokler je bil sprt s Parizom! Zlasti v razorožitvenem vprašanju čuti Francija morečo osamljenost in ji je pritisk Londona skrajno neprijeten. Tu se je treba zavarovati na vsak način!

Drugače, a vendar podobno je z Italijo. Operirala je dolgo z vsemi revizionisti, podpirala je moralno Nemčijo v

vseh njenih stremljenjih, dokler ni spoznala, da je ta njena igra (ki nikoli ni bila iskrena), postala njej sami nevarna. Nemci so ji bili ljubi, dokler so bili daleč od njenih mej in dokler jim ni bilo treba ničesar dati. Zveza Rim - Berlin se je dala sijajno izrabljati za strašenje Francije, za pritisk na Pariz, da bi se naposled v strahu pred Nemčijo odločil za Italijo in ji dovolil uresničenje načrtov v Podonavju, na Balkanu in ji dal morda koncesije v kolonijah. Ko pa je Nemčija zahtevala od Italije prvo realno podporo in dokaz zaveznitva v zadevi priključitve Avstrije, se je Rim prestrašil in žongliranja je bilo konec. Hinavstvo se je izkazalo kot hinavstvo. Tudi Nemci so to takoj spoznali. »Frankfurter Zeitung« piše že odkrito: »Italija je izkoriščala Nemčijo samo za pritisk na Francijo!« Danes se Italija ne boji ničesar bolj kakor Velike Nemčije na Brennerju in na Karnskih alpah. In strah Pariza in strah Rima je tisti čudežni lep, ki ustvarja »latinsko bratstvo«. Seveda Italija noče v svojem krogu samo Francije, Francija pa ne samo Italije. Tja mora na eni strani avstrijsko-madžarska zveza, na drugi pa mala antanta. Bo šlo? Menda ni taka preorientacija simpatična nikjer, zlasti ne v Jugoslaviji, Romuniji. Avstriji in posebno ne na Madžarskem. Toda češkoslovaški interesi se glede politike napram Nemčiji zaradi Avstrije docela krijejo z onimi Rima in Pariza.

Iz Prage prihajajo prečudne besede. Dr. Beneš je dejal ameriškemu časnikarju Knickerbockerju na vprašanje, če bi češkoslovaška vojska vkorakala v Avstrijo v primeru zmage narodnih socialistov ali vrnitve Habsburžanov: »Absolutno ne! Mi bomo storili to, kar bosta storili Italija in Francija. Prepustili bomo zadevo velesilam. Pripravljeni sem ravnati se po vodstvu Mussolinija. Veselili se bomo, če se mu bo posrečilo izravnati spor z Nemčijo.« Zato bo dr. Beneš tudi potoval v Rim. Potem se bo po sporazumu med Parizom in Rimom reševalo podonavsko vprašanje. Kako? To bomo videli in nas zelo zanima. Toda sile, proti katerim se ustvarja nova grupacija »latinskih sester«, ne bodo držale rok križem. Dobili bomo zvezo Nemčije in Anglije, h kateri se bo štela tudi Poljska, ki gotovo ne bo šla v novo »latinsko« kombinacijo. Morda bosta stali zaradi Japonske, ki pošilja Mussoliniju častni meč, za to nasprotno grupacijo tudi Amerika in Rusija? Če bi se to zgodilo, bi dobili zvezo štirih največjih velesil sveta proti »latinskima sestram« in »rumeni nevarnosti«. Zaenkrat so to seveda samo možnosti velikih obrisov. Morda bo uresničenje deloma ali docela drugačno. Težkoč je na vseh straneh še veliko.

-r.

Francija, Italija in Podonavje

Senzacionalne vesti iz Budimpešte — Francija pripravljena na revizijo senžermenske in trianonske pogodbe? — Nesoglasja med posameznimi stališči

BUDIMPEŠTA, 9. marca. Pred sestankom Gömbösa, Dollfussa in Mussolinija v Rimu se v glavnem razpravljalo vprašanje, kakšno stališče bosta zavzeli Francija in mala antanta napram Mussolinijevemu načrtu. Splošno se naglašalo, da stremi Francija za tem, da bi k tem pogajanjem pritegnila tudi malo antanto. Da se obvaruje in omogoči praktično sodelovanje med Avstrijo in Madžarsko ter malo antanto, bi bila Francija baje tudi pripravljena na delno revizijo senžermenske in trianonske mirovne pogodbe, pod pogojem seveda, da pri tem ne bi bil dotaknjen versajski dogovor. Nekateri politični krogi pa konstatirajo, da se interesi Francije in male antante v Podonavju križajo, ker je glavni interes Francije v tem, da za vsako ceno prepreči priključitev Avstrije Nemčiji, dočim stremi mala antanta izključno za tem, da prepreči povečanje italijanskega vpliva v podonavskih deželah, pa četudi bi bilo potrebno to za ceno avstrijskega »Anschlusa«. V zvezi s tem poroča vladi naklonjen tisk, da je vest, po kateri naj bi Francija brez omejitve in okrnitve odobravala itali-

janske načrte v podonavskih deželah, popolnoma izmišljena. Posebej pa naglašajo, da se kruto vara francoska diplomacija, če misli izvršiti pritisk na Avstrijo in Madžarsko v tej smeri, da bi se ti dve odrekli svojih zahtev napram mali antanti. Mussolini hoče vzpostaviti v podonavskih deželah pravilno ravnovesje. Normalne razmere v Podonavju pa bodo nastopile samo takrat, če bo Francija pripravila malo antanto do tega, da se bo odrekla svojemu absolutnemu antirevizionističnemu držanju.

RIM, 9. marca. Tu prevladuje popolno prepričanje, da je zblizanje med Francijo in blokom Italija - Madžarska - Avstrija gotova stvar, to pa zaradi tega, ker je poslanik de Chamberlain odpotoval iz Pariza v Rim prej kakor se je pričakovalo. De Chamberlain nosi v Rim protipredloge francoske vlade, ki predvidevajo skupno gospodarsko eksploatacijo severne Afrike. Francija je torej že načela vprašanje razširitve italijanske kolonizacije v severni Afriki in pričakuje, da ji bo za to šla Italija na roko pri podonavskem problemu.

Belgija se približuje Nemčiji?

VELIKO VZNEMIRJENJE V PARIZU ZARADI GOVORA MINISTRskega PREDSEDNIKA BROUCQUEVILLA.

PARIZ, 9. marca. V vladnih krogih je imel neugoden odmev govor belgijskega ministrskega predsednika Brouquevilla, ki ga je imel v senatu. Zlasti so neugodno odjeknili oni odlomki, v katerih je belgijski ministrski predsednik naglasil, da versajska mirovna pogodba praktično več ne obstoja in je treba s tem dejstvom računati, če se hočejo voditi z Nemčijo pogajanja o razorožitvi. Uvodoma je ministrski predsednik v svojem govoru omenil, da ni nobenih ovir, da se ne bi Nemčija oboroževala po svoji volji, ker tudi ni nikogar, ki bi jo mogel na neki pravni bazi prisiliti, da se ne sme oboroževati. V tukajšnjih političnih krogih

komentirajo značilne izjave ministrskega predsednika s strahom, da ne bi njegov govor bil nekaj uvod v posebno pogajanja Belgije z Nemčijo in ne bi zaradi nemške nevarnosti sledila Poljski ter na ta način obvarovala svoje meje. Tak sporazum med Belgijo in Nemčijo bi bil hud udarec za Francijo; bil bi sto krat hujši, kakor je bil nemško-poljski pakt o prijateljstvu. Zaradi tega bo zunanji minister Barthou odpotoval v Bruselj samo zato, da pregovori Belgijo. Izgleda tudi, da se je situacija v Belgiji, odkar je zasedel prestol kralj Leopold, precej spremenila in da je pričakovati s te strani celo presenečenja.

Proračun prometnega ministrstva sprejet

GOVOR POSLANCA DR. PIVKA. — ZADEVO POGODBE O GRADNJI ŽELEZNIC BODO PREISKALI STROKOVNJAKI.

BEOGRAD, 9. marca. Včeraj se je ves dan nadaljevala v narodni skupščini burna debata o proračunu prometnega ministrstva. Izmed slovenskih poslancev so govorili Alojzij Drmelj o potrebi gradnje spojnih železnic v Sloveniji, dr. Rape o potrebi povečanja skrbi za razvoj letalstva in dr. Ljudevit Pivko o položaju uslužbencev železnice. V obširnem govoru, ki je vzbudil veliko zanimanje je orisal dr. Pivko bodo železničarjev, zlasti delavcev v delavnicah in se zavzel za izboljšanje, kakor tudi za novo postajno poslopje v Gornji Radgoni. Po raznih drugih govorih se je oglasil zopet bivši prometni minister in poslanec inž. Andra Stanič, ki je vztrajal pri svoji prvotni obtožbi ministra inž. Radivojeviča zaradi pogodbe s firmo Batignol o gradnji železnic. Odgovoril mu je ministrski predsednik Uzunović, ki je do

kazoval, da pri proračunu, ki znaša za te gradnje 1200 milijonov dinarjev, država pač v nobenem primeru ne more biti oškodovana kar za 800 milijonov. Naposled je pa izjavil, da se bo zadeva temeljito preiskala in bodo končno razsodbo v tem sporu izrekli strokovnjaki. Ob 22. uri je bil nato prometni proračun sprejet.

POLJSKA NOTRANJA POLITIKA.

VARŠAVA, 9. marca. Poljska politika stoji močno pod vtisom narodnega socializma v Nemčiji in vedno bolj postajajo vidne tendence, stremence po avtoritativnemu režimu. Vlada je že sedaj predložila parlamentu zakon o širokih pooblastilih v političnih zadevah, dočim jih o gospodarskih že ima. V javnosti se pa oglašajo celo predlogi, naj se tudi na Poljskem uvede narodnosocialistični sistem.

Papenovo pofovanje v Rim

RIM, 9. marca. Nemški podkancelar von Papen bo prispel 14. t. m. v Rim in bo nadaljeval pogajanja s predstavniki Vatikanu, ker je odpotoval iz Rima Hitlerjev poslanik Butmann. Izgleda za sporazum med Nemčijo in Vatikanom so večji, kakor so bili, in je prav radi tega nemška vlada sklenila pogajanja pospešiti. V ta namen potuje von Papen v Rim, vendar se bo pred pogajanj z Vatikanom sestal še z Mussolinijem in drugimi predstavniki italijanske vlade. Možnosti sestanka von Papena z Dollfussom v Rimu, pri čemur bi italijanski politični krogi ve-

liko važnost, ker bi bilo s tem posredovanjem italijanske vlade mogoče doseči prvi poizkus za ustvaritev direktnega kontakta med Dollfussom in Hitlerjevo vlado. Von Papen bo ostal v Rimu več dni in mu bo tako mogoče iz bližine opazovati ženitev Dollfussa z Mussolinijem.

FRANCIJA IN TUJI DELAVCI.

PARIZ, 9. marca. Na seji finančnega odbora je poročal včeraj minister za delo Marquet o vladnem predlogu zakona o zaposlevanju tujih delovnih moči. Zakon bo uskladen z odredbami o pobijanju brezposelnosti.

Dnevne vesti

Druga redna seja mestnega občinskega sveta

Mestni župan g. dr. Franjo Lipold je sklical drugo redno sejo mestnega občinskega sveta mariborskega za četrtek 15. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva, predlogi in vprašanja ter poročila odsekov. Kakor je iz dnevnega reda razvidno, je zaprosilo za sprejem v občinsko zvezo in za zagotovilo sprejema v občinsko zvezo 67 prosilcev. Nadalje bo občinski svet razpravljal v prvem odseku o raznih personalnih zadevah, v drugem odseku pa bo rešil najbrže več prošelj za podelitev starostne podpore po pravilniku o podporanju onemoglih mestnih delavcev, njihovih vdov in sirot. Precej važnejših zadev pa ima gradbeni odsek.

Tako je na dnevnem redu med drugim sprememba hišnih števil, pisava uličnih imen, sklep o prispevku za gradnje novih cest po gradbenem zakonu, prošnja zidarstvih mojstrov glede utesnitve njih področja v pomeriju mestne občine mariborske, načrt planiranja terena v koroškem predmestju, določitev mestnih predelov za zgradbo z industrijskimi zgradbami, sprememba ulične regulacije ob Zrinjskega trgu. Zelo aktualni bodo nadalje sklepi o zvezi Marijine ulice, Slomškovega trga preko ulice Ob jarku in opustitev zveze preko Jurčičeve ulice, kakor tudi ureditev ovinka Tattenbachove in Kopališke ulice ter odstranitev kostanjevih dreves in nadomestitev z drugim drevjem.

Finančni referent bo predložil občinskemu svetu več prošelj za oprostitev mestnih davščin in predlog o naknadni odobritvi posojila za nadzidavo drugega nadstropja delavskega azila in javne Borze dela. Za dovolilo za obrt gostilne je zaprosilo 15 prostnikov. Mestna podjetja pa bodo predložila občinskemu svetu predloge o ureditvi dopisovanja pri MP in predlog za zadevno spremembo statuta ter predlog o odobritvi namestitvenih pogodb pri MP.

Izjava g. gen. Rudolfa Maistra. V letošnji 19. številki mariborskega nemškega socialno-demokratskega lista »Volksstimme« je minister v pok. g. dr. Vekoslav Kukovec omenil, da sem mu za dopis, ki je izšel v »Borbi« z naslovom »Narodni škandal« in ki mimogrede omenja tudi njega — osebno odgovoren. Izjavljam, da do prejema pisma ministra v pok. g. dr. Kukovca o imenovanem dopisu v »Borbi« nisem nič vedel, pisec tega dopisa pa mi je neznan. Izjavljam dalje, da z »Borbo«, ki jo je minister v pok. g. dr. Kukovec v meni poslanem pismu sicer imenoval moj list, nimam — razen da sem njen naročnik — nobene niti sodelniške niti lastniške skupnosti in zato pri njej tudi nobene odločevalne besede. Iz teh razlogov moram seveda odkloniti vsako odgovornost za pisanje »Borbe«, ali katerega si bodi drugega političnega lista, pa naj bo to pisanje naslovljeno na katerokoli osebo in v kakršnikoli formi, razen, če bi bila pri tem prizadeta moja narodna organizacija, kar je pa tukaj izključeno. Rudolf Maister, div. gen. v p.

Poslovilni večer! Častniki mariborske garnizije priredijo 10. marca t. l. v prostornih Kazine odhodnico polkovniku Milivoju Popadiću in podpolkovniku Nikoliću. Vsi znanci in prijatelji odhajajočih častnikov vlijudno vabljeni.

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino sta napredovali učiteljica Jelena Ravničarjeva v Framu in Angela Bavdekova v Leskovcu.

Premestitev v poštni službi. Pri tujski pošti sta postavljena za dnevničarja France Benčič in Jože Ilajš; premeščena pa je iz Slatine Radenci v Ptuj uradnica Pavla Kurinčičeva.

V počastitev spomina blagopokojnega gospoda dr. Frana Jankoviča, je daroval g. inšpektor dr. Fran Ratej iz Ljubljane azilnemu skladu Protituberkulozne lige v Mariboru 200 Din, za kar iskrena hvala!

V petek !!! SVENGALI!!! v Veliki kavarni.

Protituberkulozna liga v Mariboru se gg. zdravnikom in nameščencem OUZD v Mariboru iskreno zahvaljuje za darovani znesek 775 Din, ki ga je prejel gradbeni sklad PTL namesto venca na grob blagopokojnega šefa zdravnika gospoda dr. Frana Jankoviča.

Vsako beračenje je prepovedano. Ker so nekateri našo notico v našem listu pod naslovom »Meščani pomagajte pobijati varnostnim oblastem delamrznost!« razumeli tako, da je dovoljeno tistim, ki imajo posebne izkaznice ali takozvane razvidnice, izdane jim od pristojnih občinskih uradov, beračiti in prosjačiti, pojasnjujemo, da je pri nas vsako beračenje po zakonu sploh prepovedano. Razvidnice, ki jih je izdal brezposelnim v Mariboru socialno-politični urad, služijo v prvi vrsti njemu za evidenco o brezposelnih, v drugi vrsti pa, da varnostni organi vse take brezposelne, ki se ne morejo izkazati z razvidnico, odgonskim potom odpravijo iz mesta. Razvidnice, ki jih izdajajo pristojni občinski uradi brezposelnim, torej ne služijo kot izkaznice za beračenje, marveč za kontrolo o brezposelnih in za pobijanje delamrznosti. Če hočemo torej delamrznost vsaj deloma odpraviti, je dolžnost slehernega meščana, da zhteva od ljudi, ki vkljub prepovedi trkajo na vrata usmiljenih meščanov, razvidnico, in če take razvidnice nima, ga prijavi prvemu stražniku.

Pomladanska potovanja z luksuznim parnikom »Kraljica Marija«. Bliža se čas depustov. Ne mučite se preveč z načrti! Najidealnejši spored je in bo krožno potovanje v orient z največjim potniškim parobrodom »Kraljica Marija«. Solnce in svetloba, krasota morja in pokrajin, obilica uživanja in doživetja! Velike pomorske prednosti »Kraljice Marije« in prvovrstna oskrba in prehrana se zelo cenijo tudi v tujini, in dve krožni potovanji sta letos že popolnoma zasedeni s tujimi skupinami. **Od 9. do 24. aprila** sledi velikonočnemu potovanju belgijskih turistov izlet v Grčijo do Carigrada. Obiskana bodo vsa večja pristanišča in zgodovinski kraji. Te vožnje se udeležijo tudi večja skupina Švicarjev. Cene tega potovanja so izredno reducirane ter znašajo 3.700 Din. Naslednje potovanje vodi dvovijačni parnik »Kraljica Marija« v času od 1. do 22. maja v Egipt, Sirijo in Palestino. Razen izletov v Kairo, Memphis, Sakkarro, Gizeh (Cheopsova piramida, sfinga, grobnica Tut-ench-Amuna), Libanon, Damask (mošeja Amajaden, svetovnoznani bazarji), Jeruzalem, Betlehem, Jeriho, Mrtvo morje, Nazaret je predviden tudi obisk levantskega sejma v Tel-Avivu. Vozna cena od Din 5.000.— naprej. V vozni ceni so vključena vožnja, kabina, oskrba na brodu, kopeli v kadeh in krovni sedeži. Vozne cene se razlikujejo samo po legi in velikosti posameznih kabin. Izleti na kopnem se zaračunajo posebej. Prijave, rezervacije kabin (čim prej tem bolje) vplačila, oskrba viz in valut, točni prospekti pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, Tel. int. 21-22.

Šolska produkcija. Glasbena šola Narodnega železničarskega društva »Drava« priredi v nedeljo, 11. tm. ob 4. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma interno produkcijo učencev, h kateri so povabljeni starši učencev in drugi prijatelji glasbe.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek 9. marca ob 20.15 predava g. glavni urednik Radivoj Rehar o veleaktualni temi: »Pomen narodnosocialističnega gibanja za Evropo«.

Pozor! Propagandni odsek krajevnega organizacije Jugoslovanske nacionalne stranke za V. okraj, priredi v soboto, dne 10. marca ob 20. uri v prostorih gostilne »Pri lokomotivi« na Frankopanovi cesti svoje prvo politično predavanje. Predava Franjo Cerkenič o temi: »Zakaj sem član Jugoslovanske nacionalne stranke?« Udeležba odbornikov obvezna! Dobrodošli somišljeniki in prijatelji organizacije!

Streliška družina Tezno. Na splošno željo je zadnji dan streliške tekme v nedeljo 11. marca od 9.—13. ure v osnovni šoli. Razglasitev uspeha in razdelitev nagrad pa v soboto 17. marca ob 20. uri v gostilni Felič.

Klub književnikov v Mariboru. Sestanek jutri v soboto 10. tm. ob 20. uri v Grajski kleti.

Krajevna organizacija Jugoslovanske nacionalne stranke, propagandni odsek, ima sejo v ponedeljek, 12. marca ob 20. uri »Pri lokomotivi« na Frankopanovi cesti. Pridite točno in polnoštevilno!

Občinska organizacija JNS Maribor, IV. okraj, ima v soboto, 10. t. m. ob 20. uri v gostilni Benko, Koroška cesta 56, svojo redno odborovo sejo. Udeležba odbornikov obvezna.

Slovenska starokatoliška služba božja bo v nedeljo, dne 11. t. m. ob 9. uri v Narodnem domu (dvorana nad odrom, dohod iz Kopališke ulice). Vsakdo je dobrodošel.

Pevski zbor Počitniške zveze priredi v sredo, 14. t. m. ob 20. uri v uniojski dvorani dobrodelni koncert v korist pomožne akcije za siromašne sloje mesta Maribora. Požrtvovalnost mladine, ki sodeluje pri tem koncertu, je vsega uvaževanja vredna, ker hoče mladina tudi s svoje strani doprinesiti svoj del k omiljenju bede v Mariboru. Idealno stremljenje mladine zasluži vsekakor, da se mu občinstvo oddolži z mnogoštevilnim posemom koncerta. S tem se bo naša mladina vzpodbudila k nadaljnjim človeku, ljubnim žrtvam, pomagano pa bo tudi številnim brezposelnim delavcem in njihovim družinam.

Prednjaška seja Sokola Maribor II. Pobrežje, bo v soboto 10. marca t. l. ob 20. uri v šoli. Za prednjake strogo obvezno.

Hišnim posestnikom! V soglasju z vodstvom Društva hišnih posestnikov v Mariboru vabimo vse gg. hišne posestnike, da izvolijo izvesti zastave v soboto in nedeljo o priliki kongresa vojnih invalidov, zborovanja rezervnih častnikov in vojnih dobrovoljcev ter velikega zbora borcev Jugoslavije. Pripravljalni odbor »Boja«.

»Triglav« ima svoj drugi redni letni občni zbor dne 10. marca t. l. v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Začetek ob 20. uri.

Mariborčani, v soboto zvečer k Sv. Lenartu v Slov. gor! V soboto 10. t. m. bo v Sokolskem domu pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah »Jadranski večer«, ki ga priredi novoustanovljeni krajevni odbor Jadranske straže. Prireditve pri Sv. Lenartu so ostale marsikateremu Mariborčanu v najlepšem spominu. Zato je vredno, da te spomine osvežimo in politimo v čim večjem številu v srce Slovenskih gor, kjer nas bodo zopet tople sprejeli prijazni Šentlenarčani. Iz Maribora bo vozil v soboto zvečer ob 18.15 z Glavnega kolodvora avtobus, ki bo družbo, če bo štela vsaj 10 članov, po končani prireditvi zopet prepeljal v Maribor za izredno nizko ceno tja in nazaj 26 Din.

Samomor milijonarja. Sinoči je izvršil v Novem Sadu samomor 29-letni inž. Bogdan Dundjerski, sin večkratnega novosadskega milijonarja. Pred usodnim dejanjem je spremljal še starše v kino, nato pa se je podal v svojo sobo, kjer si je z britvijo prerezal najprej žile na roki in nato še vrat. Ko so prišli starši domov, so ga našli ležati v mlaki krvi že mrtvega. Zapustil je tri pisma, naslovljena na ženo, šoferja in policijo. V nobenem pismu pa ni navedel vzroka in se sodi, da je izvršil samomor v duševni depresiji.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 10. t. m. Ob 12.15: koračnice na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, nekaj okroglih za boljšo voljo; 18: predavanje o Mariji Antoinetti, predava prof. Marija Boršnikova; 18.30: zabavno predavanje; 19: ljudski nauk o dobrem zlu; 19.30: zunanje politični pregled, predava dr. Jug; 20: prenos operete, v odmoru čas in poročila.

Grajski kino. Od danes dalje »Bodi moja«, zabavna, krasna opereta. Gustav Fröhlich, Camilla Horn.

Kino Union. Od danes dalje razkošna opereta »Dvorec na jugu«. Film sijajnega petja. V gl. vlogi L. Haid, V. de Kowa in P. Kemp.

Pri ishljasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Narodno gledališče

REPUBLIKA

Petek, 9. marca ob 15. uri »Deseti brat«. Proslava 90-letnice Jurčičevega rojstva. Dijaška predstava. Globoko znizane cene (od 10.— Din navzdol).

Sobota, 10. marca ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Gostovanje Erike Družovičeve. Red B.

Nedelja, 11. marca ob 15. uri: »Pastirček Peter in kralj Briljantin.« Otroška predstava pri najnižjih cenah. (Sedeži po Din 10, 8, 6, 4; stojišča po Din 3 in 2.) Ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Gostovanje Erike Družovičeve. Red C.

»Vijolica z Montmartra« je v Mariboru dosegla nenavadno velik uspeh, kar je v veliki meri zaslugi odlične članice zagrebške opere Erike Družovičeve, ki poje pri vseh predstavah te operete naslovno vlogo. Prihodnji uprizoritvi tega dela bosta v soboto, 10. tm. za red B ter v nedeljo, 11. tm. za red C.

Otroška predstava po najnižjih cenah (sedeži po Din 10, 8, 6, 4; stojišča po Din 3 in 2) je v nedeljo, 11. tm. ob 15. uri. Upizore izredno zabavno pravljeno igro »Pastirček Peter in kralj Briljantin«, ki se je že nekočkrat predvajala pred nabito polnim gledališčem. Ulogo Mrvarja igra pri tej predstavi M. Furjan.

Drama je naštudirala Golievo pravljeno igro »Jurček«, in bo njena premiera prihodnji teden. Obenem pričinja študirati najnovejše delo mariborskega podžupana in književnika R. Golouha »Od zore do mraka«.

Prihodnja glasbena premiera bo Försterjeva opera »Gorenjski slavček«.

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hudo spanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah, satikarjih in hemoroidalno bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Službeni list dravske banovine objavlja v 19. letošnji številki: Pravilnik o knjigah gradbenopravnih obveznosti; dopolnitev pravilnika o bolnišničnih taksah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolnišničnih ambulancah; odstop deviz v avstrijskih šilingih Narodni banki; naredbi o uporabi v občinskih proračunih za leto 1933, za občinski kmetijski sklad določenih zneskov; naredbi o obveznem vlaganju ribjega zaroda; razglas o novih volitvah v občini Sv. Križ pri Kostanjevici; razpis o roku za zamenjavanje bankovcev, odtegnjenih iz prometa; objavo o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934 v občini Zakotu; objavo okrognege urada glede zaostankov neplačanih zavarovalnih prispevkov in drugo. Tej številki je priloženo tudi abecedno kazalo za 2. polletje 1933.

Sirov napad. Ko se je danes zjutraj okrog 3. ure vračal po Trubarjevi ulici proti domu zasebni uradnik Edvard Sessler, so ga napadli neznani moški in ga poškodovali tako hudo na glavi, da so ga morali poklicani reševalci prepeljati v bolnišnico. Zločinske storilce zasleduje policija.

Nezgoda pri delu. V Vrbanovi ulici stanujoči 19-letni delavec Jože Liponik je pridelu padel in dobil hude notranje poškodbe. Poklicani reševalci so morali ponesrečenega delavca prepeljati v bolnišnico.

Današnji trg za ribe je bil precej dobro založen. Prodajali so sardelice po 14 Din, mole, borbone in aziale po 26 Din, školjke pa 12 Din, žive donavške krape pa po 18 Din za kilogram.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2,2 stopinji C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 2,4 stopinji C pod ničlo; barometer je kazal pri 12,9 stopinjah 738,8, reduciran pa 737,2; relativna vlaga 94; od večeraj na danes je padlo 3,6 mm padavin. Vreme je jasno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo vreme spremenljivo.

Slanje naših gozdov in povodnji

Narodnogospodarski pomen in hidrološke funkcije gozdov — Predavanje prof. inž. Stanka Sotoška na 4. diskusijskem večeru starešinskih društev „Jadrana“ in „Triglava“

Diskusijski večeri starešin akademskih društev »Jadrana« in »Triglava«, ki se vrše vsak prvi torek v mesecu, so se že dobro udomačili, o čemer najbolje pričča izredno dober obisk zadnjega sestanka, ki je bil pretekli torek v lovski sobi pri »Orlu«. Zarisanje člansiva je tem večje, ker skupno vodstvo teh večerov stalno skrbi za to, da je vedno na razpolago dovolj predavateljev, ki obravnavajo zanimiva in aktualna vprašanja iz vsakdanjega življenja.

Na četrtim diskusijskem večeru, ki ga je vodil podpredsednik pripravljalega odbora g. notar dr. Šorli in kateremu je med drugimi prisostvoval tudi prosvetni inspektor banske uprave g. prof. Vrhovnik iz Ljubljane, je predaval starešina »Triglava«, profesor naše gozdarske šole g. inž. Stanko Sotošek o temi »Slanje naših gozdov in povodnji«. Predavatelj nam je v svojih zanimivih izjavah slikal stanje naših gozdov, njih narodnogospodarsko vrednost in zlasti njih hidrološke funkcije. Strašne povodnji zadnjih let so nas napotile k temu, da smo začeli razmišljati o vzrokih teh katastrofalnih poplav. Pri tem se je znova spoznal veliki hidrološki pomen gozdov, ki v veliki meri vplivajo, večkrat celo odločilno, na množino vode in še bolj na hitrost in na razdejanja odtekajoče vode. V ogromni večini primerov more biti le gozd trajen regulator dotoka, odtoka in razdelitve vodovja. Zato je tudi dolžnost države in celokupnosti, da največ pozornosti posveča ohranjenju naših gozdov. Gozd nima samočasne vrednosti, niti nima važnosti samo za posameznike. Gozd je lastnina vseh prejšnjih rodov, današnjega rodu in vseh bodočih. V gozdu mora ostati stalna temeljna glavica, v celoti neizpremenljiva, vedno živa.

Tembolji je obžalovati, da se je trgovina in industrija lesa v naših krajih v povojnem času mogočno razvila le z mrcvarjenjem mnogih tisoč hektarjev gozda. Brezobzirno so sekali in delali z gozdovi, kot z njivo pšenice. Postopalo se je popolnoma nasprotno smernicam prave gozdne politike in gozdne ekonomije. Mnogi so podirali brezobzirno, da po bašejo kolikor se pač dá, preden jih zaseže agrarna reforma. Dobiček so spravili v svoje žepe večinoma tuji. V komplicirano življenje naših gozdov so pose-

gali vsi stanovi in razni »strokovnjaki«. Grešilo se je na račun gozdov, celote in bodoče generacije. Najtežje pri vsem tem pa je, da se bodo za storjene napake in grehe morali pokoriti nedolžni potomci. Gozdovi nas med drugim opominjajo tudi s povodnjimi, da se mora na čisto gozdnem zemljišču povsod in vedno zadržati ali odgojiti pripadajoča zaloga lesa. Gozdno zemljišče brez pravilno razdeljene popolne zaloge lesa je nepopoln in pohabljen gozd. Gozdovi v pravem smislu besede nam dokazujejo in nam bodo dokazovali, da je popolnoma napačno mišljenje, da dajejo dohodke recimo šele vsakih sto let. Kajti dohodek donajajo gozdovi vsako leto v obliki obilnega prirastka lesa in neprestanih navedenih koristi. Poleg tega moramo vedeti, da se uničen gozd ne da več obnoviti in spraviti v normalno stanje niti v sto letih. Z gozdovi moramo razpolagati po-

določenem načrtu s ciljem, zadržati stalno normalen gozd. Vse gozdove brez oziroma na lastnino moramo smatrati in jemati za celoto, ki naj daje maksimalne trajne letne donose.

Aktualno in zanimivo predavanje je vzbudilo pri poslušalcih vsestransko pozornost, kar je pokazala tudi sledeča živahna debata, v katero so posegli med drugimi gg. župan dr. Lipold, prvi državni tožilec dr. Jančič, dr. Toplak in inž. Karba. Župan dr. Lipold je v svojem govoru podčrtal veliko važnost strokovno izobraženega gozdarskega osebja, ki je edino v stanju ohraniti naše gozdove. Zaradi tega je dolžnost nas vseh, da zasiguramo naši gozdarski šoli, ki je v najlepšem razvoju, nadaljnji obstoj in napredek. Gozdarska šola je za naše mesto tem večjega pomena, ker smo sredi velikih gozdnih kompleksov, katerim bo treba posvečati vedno večjo pažnjo. Županove besede so bile sprejete z velikim odobravanjem in je bilo sklenjeno, da se bo vedno in povsod s strani članov delalo na to, da se pomaga naši gozdarski šoli preko njenih začetnih težav in neprilik. Gozdarska šola je za naše mesto in njegovo okolico brez dvoma življenjskega pomena.

Delo krajevne organizacije JNS za V. okraj

K sobotnemu predavanju dr. Fr. Corkveniča: »Zakaj sem član Jugoslovanske nacionalne stranke«

Malo delov periferije mariborskega mesta je tako obljubljenih, kakor V. mestni okraj; saj šteje okoli 3000 volilcev. Če bi hoteli to množino prebivalstva označiti grafično z barvami z ozirom na poklic, dobili bi pisano sliko. Iz brezposelnih, preko delavstva vseh strok, nameščenec državnih in javnih vseh vrst, tja do obrtnikov, trgovcev in tovarnarjev sestoji ta živi mozaik. Prevladuje pa v njem barva malega človeka. Tu je veliko torišče za javno in podrobno delo. Ti centri malega človeka se ti dozdevajo kakor plodovita, a slabo obdelana njiva. Naš greh je, da gremo z veliko površnostjo preko teh oranic, zasejemo tu pa tam kako zrno — ne dovolj skrbno — ne, da bi gledali, kako uspeva in kakšen sad obrodí. Pozabljamo radi, da je naš delavec zraven našega kmeta jedro naroda, da izhaja iz njega doberšen del inteligentnega sloja. Posledica naše brezbriznosti je, da ti mali ljudje tavajo neuravnovešeni, brez vsake moralne opore, prepuščeni samim sebi, iz pokreta v pokret, in postanejo predmet izkoriščanja političnih desperatov.

Krajevna organizacija Jugoslovanske nacionalne stranke V. okraja si je nadel

nalogo, da obdela temeljito to ledino iz nacionalnih in socialnih vidikov. Ob ustanovitvi si je zapisala na svoj prapor geslo: »Socialno na levo, nacionalno na desno, brez kompromisov, a po sredi iskrenost in poštenost!« Pripravljena je priporiti slehernemu članu pravice, ki mu gredo po naravnem in pisanem zakonu; lajšati bedo svojim najbednejšim članom. V nacionalnem pogledu hoče zbuditi v svojih pristašah smisel za državo in narodno zavest. Hoče, da se vsak njen član s ponosom zaveda, da je Jugoslovčan, da je državljani velike Jugoslavije, na svoji zemlji svoj gospod. Prikazati hoče svojim članom veliko dobrino urejene države in dolžnost slehernega, delati v lastnem interesu pri ureditvi te države.

Kraj. org. je posegla takoj globoko v življenje V. okraja. Z ne celo stotino članstva je dne 4. februarja imela svoj ustanovni občni zbor. V teku enega meseca se je to skromno število povečalo na 300 članov. V svoje vrste vabi vse one, ki so dela zmorni in delavoljni; one, ki so pristaši programa JNS pa tudi one, ki niso pripadali njenim vrstam in bili zapeljani — ne po lastni krivdi — na stranpo-

ta. Da to svojo nalogo izvede, si je ustanovila propagadni odsek, ki bo z vsemi silami, tudi z živo besedo, ponesel program JNS med mase prebivalstva V. okraja. V soboto 10. 3. predava član K. o. dr. Fr. Corkvenič: »Zakaj sem član Jugoslovanske nacionalne stranke?« Pri tem predavanju naj ne manjka noben član organizacije, temveč vsak naj še pripelje prijatelja s seboj.

Ne stojte ob strani brezdelni, samo s kritiko! Stopite v organizacijo, kjer je mesto in prilika, da obrazložite vse ne- vsčnosti in s tem pripomorete tako v stranki kakor v javnem življenju k izboljšanju razmer!

Ptui

Mladi harmonikarji »Pomladka Rdečega križa« iz Maribora prirede pod vodstvom g. Šušteršiča 11. marca v tukajšnjem mestnem gledališču dva koncerta. Prvi za mladino ob 2. (14.) uri, drugi pa ob pol 17. uri.

Pravčasno izsleden tat. Pri posestniku Trunku v Cvetkovcih se je pojavil pretekli ponedeljek mlajši človek, ki je prosil podpore, češ, da je brezposeln. Videč, da so domači pri delu, je porabil priliko in ukradel iz omare 3000 Din gotovine in naglo izginil iz hiše. Nato si je najel voznika, da ga prepelje v Ptui. Kake tri ure pozneje je prišel Trunk tatvini na sled, podal se je na orožniško postajo pri Veliki Nedelji in tatvino prijavil. Orožniki so med tem tudi izvedeli, da je voznik z neznancem na potu proti Ptuiju. Obvestili so telefonskim putem ptujsko orožniško postajo, ki je odposlala patruljo, da izsledi voznika z neznancem. Patrulja je dospela prav v trenutku, ko je nameraval neznanec odpotovati z brzovlakom proti Zagrebu. Sledila je aretacija in so orožniki ugotovili, da je neznanec — tat identičen z Janušem Popovičem iz Beograda, ki je bil izpuščen šele pred kratkim iz mariborske kaznilnice, kjer je odsedel eno leto ječe. Ukraden denar, razen 30 Din, so pri njem našli. Eskortirali so ga v zapore okrajnega sodišča v Ormožu.

Policijske vesti. Policija je prejela 34-letnega brezposelnega trgovskega pomočnika Jožefa Nassa iz Djakova, ker je beračil od hiše do hiše v vinjenem stanju in postal nasilen, če ni dobil podpore. Naberačen denar je zapil v gostilni. Nasilneža so izročili sodišču.

Filmska vojna. Češkoslovaška vlada je za 14 dni prepovedala uvoz vseh filmov iz Nemčije. Povod za to ji je dalo postopanje nemških oblastev, ki so prepovedale nekaterim nemškim filmskim igralcem sodelovati pri posnemanju neklih čeških filmov v Pragi.

Izak Babelj:

Smrt Dolgušova

Frontna linija se je pomaknila bliže k mestu. Okoli poldneva je pridiral mimo nas Smitšljajev, grozni načelnik četrte divizije, ki se je zavil v črn plašč sam samcat spuščal v boj in iskal smrti. Med dirami mi je kričal: »Naše komunikacije so pretrgane. Radziwilow in Brody so v ognju...« In odvihral je mimo, ves črn z ogljenimi zenicami.

Na ravnini, gladki kakor deska, so se razvrščale brigade. Solnčni žarki so se kopali v purpurnem prahu. Ranjeni so južnili po jarkih. Usmilenke so polegale po travi in polglasno prepevale. Izvidniki Afonjke Bide so križarili po poljani ter iskali mrtve in ranjene. Afonjka se mi je približal na dva koraka, jahal mimo in ne da bi okrenil glavo, dejal:

»Lepo so nam zagodli. Kakor dvakrat dve. Pravijo, da bodo načelnika preme-

stili. Bojevniki mu baje ne zaupajo...« Poljaki so se približali lesu tri vrste daleč od nas in nekje blizu razpostavili strojnice. Krogle sikajo, požvižgavajo. Njih sikanje narašča do reznosti. Krogle vrtajo zemljo, rijejo po njej, drhteč od nečakanosti. Vutjagajčenko, komandir polka, ki je smrčal na solnčni pripek, je namah v snu kričnil in se predramil. Sedel je na konja in odjahal k glavnemu eskadronu. Lice mu je bilo nakremženo, neudobni spanec je zapustil na niem rdeče proge; žepe je imel polne sliv.

»Pasji sin.« je dejal srdito in izpljunil pečko, »lepa reč! Timoška, razvij zasta-

vo!« Ali gremo?« je vprašal Timoška, vzel drog iz stremena in razvil zastavo, na kateri je bila narisana zvezda in je na njej pisalo nekaj o III. internacionali.

»Bomo videli.« je dejal Vutjagajčenko in mahoma divje kričnil: »Dekleta, na konje. Eskadronci, skličite ljudi!...«

Trobentači so raztrobili alarm. Eskadroni so se razporedili po kolonah. Iz jarka je izlezel ranjenec, si zakrival lice z dlanjo in dejal Vutjagajčenku: »Taras Grigorjevič, jaz sem delegat, ali naj mi ostanemo tu...«

»Vas bomo že spravili od tod.« je zamrmral Vutjagajčenko in spodbodel konja, da se je vzpel na zadnje noge.

»Nam se pa kar zdí, Taras Grigorjevič, da nas ne boste.« je zaklical ranjenec za njim.

»Kaj sanjaš?« se je obrnil Vutjagajčenko. »Ne bom vas zapustil.« in dal ukaz za odhod.

Tedaj je moj prijatelj Afonjka Bida jokavo in po babje zavekal: »Kaj tako dreviš. Taras Grigorjevič, pet vrst imamo do njih — kako boš sekal, če bo konj pod teboj izmučen. Nikamor se nam ne mudi — za časa in še prezkodaj boš pri Bogorodici klatil liruške...«

»Korakoma!« je poveljeval Vutjagajčenko, ne da bi povzdignil oči. Polk je odšel.

»Če je res, da nameravajo načelnika premestiti.« je zašepetaval Afonjka in se vrtel okoli mene, »potem lahko namilimo konjem nartnice in izpodnesemo opore. Pika.« Solze so mu pritekale iz oči. V nepopisnem začudenju sem strmel vani. Za-

vrtel se je ko volčič, se zgrabil za šapko, zahropel, rliknil in odvihral.

Kočijaž Griščuk s svojim gluhim kolesjem in jaz sva ostala sama in se do večera med ognjenima stenama potikala po stopi. Divizijski štab je izginil. Tuji oddelki naju niso marali sprejeti. Poljaki so vkorakali v Brode, toda takoj nato jih je protinapad vrgel nazaj. Midva sva prihajala do mestnega pokopališča. Izza gomil se je dvignila poljska patrulja in pričela streljati po naju. Griščuk se je obrnil. Vsa štiri kolesa njegovega kolesa so škripala.

»Griščuk!« sem kričnil skozi vetrov piš.

»Hvala lepa!« je žalostno odvrnil.

»Izgubljena sva« sem vzkliknil in bližina pogibli me je navdajala s pogumom, »izgubljena sva, očka!«

»Čemu se ženske mučijo.« mi je še bolj žalostno odgovoril. »Čemu so na svetu svatbe, poroke, čemu svatje na svatbah prav za prav plešejo?...«

Na nebu je zasijal rdeč rep in ugasnil. Rimska cesta je zablestela med zvezdami.

»Smešno je,« je dejal Griščuk tegobno in s knuto pokazal na človeka, ki je sedel kraj ceste, »zares je smešno, čemu ženske rode...«

Človek, ki je sedel kraj ceste, je bil Dolgušev, telefonist. Noge je imel široko raztegnjene in buljil je v naju.

»Evo, kaj vama pravim.« je dejal Dolgušov, ko sva prihajala k njemu, »ubil se bom. Sta razumela?«

»Sva.« je odgovoril Griščuk in ustavil konja.

»Kak naboj mi bosta dala,« je dejal strogo Dolgušov. Sedel je naslonjen na drevo. Škornji so mu štrleli vsaksebi. Oči je uprl vame in si s težavo odpel srajco. Trebuh je imel razparan, čreva so mu lezla na kolena in videti je bilo utripe srca.

»Prišla bo zlahta in se bo naslajala nad mojimi mukami. Tale list pošlji materi, da bo vedela, kako in kaj...«

»Ne.« sem gluho odvrnil in vzpodbodel konja. Pot mi je polzel po vsem telesu. Strojnice so ragljale vedno hitreje s histerično vztrajnostjo. Obdan z nimbom solnčnega zahoda je drvel proti njim Afonjka Bida.

»Kakšen semenj pa imate tu?«

Pokazal sem mu Dolgušova in odjezdil. Izpregovorila sta nekaj besed, nato pa je ustrelil Dolguševa v usta.

»Afonja,« sem dejal s pomilovalnim nasmehom in jahal bliže h kozaku, »glej, jaz pa nisem mogel...«

»Pojdi,« je dejal in pobledel. »pojdi, če ne te ubijem! Vam, naočnikarjem, se človek toliko smili kakor miš...«

»Gosposka kri,« je kričnil Afonjka, »moji roki ne bo ušel...«

Griščuk je potegnil izpod sedla nagnike ni bilo. Odjezdil je v drugo stran.

»Glej, Griščuk,« sem dejal, »danes sem izgubil Afonjko, svojega najboljšega prijatelja.«

Griščuk je potegnil izpod sedala nagnubaro jabolko.

»Jej,« mi je dejal, »jej, prosim te.«

In jaz sem sprejel to miloščino od Griščuka, od preprostega človeka, in pojedel njegovo jabolko s tugo in s spoštovanjem.

MARIJ ŠKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Dokler boš njegov lastnik, boš nepremagljiv in oboževala te bodo srca vseh žen na svetu; hrepenela bodo po ti vse device od gorenjih do dolnjih ter od jutrnjih do večernih krajev. Slava ti sedaj in na vseh časov čase!

Mladi faraon je radovedno sprejel dragoceni meč in ga zadovoljno ogledoval. Potem si ga je potisnil za pas in se doteknil s prsti prs princeze Evalaste.

»Bodi domača kakor golobica v domačem golobjaku, roža večerne dežele, sestra gozdnih vil!« je spregovoril.

»Tvoja služabnica sem!« je plaho odgovorila princeza.

Nato je stopila k faraonovi hčeri Ofiriji, jo pozdravila in dejala:

»V imenu svoje matere in vseh žen aztežkih ti izročam ta nakit, ki so ga izdelali v pradavnih časih dobri duhovi na Rosnih višavah in ga namenili tisti, ki bo najlepša med najlepšimi in najplemenitejša med najplemenitejšimi. Hrani ga in glej, da ga nikoli ne izgubiš, kajti čudna moč je v njem. Dokler boš njega

lastnica, boš lepa kakor lotos in ljubljena kakor sreča, po kateri hrepeni vse, kar je kdaj ustvarila roka velikega Rāja. Siava ti sedaj in na vseh časov čase!

Ofirija je vznemirjena in presenečena sprejela nakit iz rok azteške princeze, si ga ogledala ter si ga nato zadovoljno smelila obesiti okoli vratu. Nakit je še povečal njeno lepoto, ki je bila znana po vsej Atlantidi in še preko njenih mej, kamor so raznesli glas o njej vojščaki in trgovci.

»Hvala ti, moja mlada prijateljica, cvetica daljnjih vrtov, golobica golobic. Bodi mi pozdravljena! Bodi mi sestra!«

Stopila je k plahi princesi, jo objela in prijateljsko poljubila.

Godci in trobentači so zaigrali, zagrmeli so bobni, Aftagad, Evalasta, Semisiris in Ofirija so sedli v nosilnice, ki so jih sužnji dvignili ter odnesli v spremstvu dvorjanov in dvorjanic v glavno dvorno palačo. Za njimi so spustili v vladarsko četrt tudi azteško karavano.

6 ki so jo bili med tem časom pregledali in ji odkazali bivališče.

II.

»Pripeljite ga pred moje obličje!« je naročil z odločnim glasom faraon Ofiris.

Dvorni upravitelj in vrhovni obrednik Neferamis se je globoko priklonil pred učlovečenim božanstvom, se nato obrnil in molče odšel proti vratom, ki jih je prekrivala dragocena zavesa.

Prestolna dvorana je bila visoka in okrašena z mramornatimi stebri, zlatimi arabeskami, hieroglifi, kipi in velikimi mehikimi preprogami. Skozi visoka okna, ki so bila prav za prav le odprtine v steni, obrnjene proti prelestnemu, bujnemu parku, so padali vanjo svetli žarki dopoldanskega solca in se odbijali na zlatu in draguljih. Tenek pramen svetlobe je dosegel tudi podnožje faraonovega prestola, čudovite umetnine, ki jo je delalo dvajset najslavnejših atlantskih zlatarskih in draguljarskih umetnikov dolgih sedem let. Levo in desno od faraonovega prestola so stali prav tako dragoceni, samo nižji in manjši naslanjači, namenjeni visokim dvornim in državnim dostojanstvenikom. Na njih so sedeli najprej faraonov sin Semisiris in štirje prvi

svetovalci: veliki duhoven Amonis, vojskovodja Tutalis, zakladnik Sitis in sodnik Libis. V drugi vrsti so bili razporejeni dvorni pisar Azuris, pesnik Sorbalis, kipar Estelis, graditelj Ibiskis in nešteti višji in nižji dvorjani, poslaniki, vojščaki duhovni in umetniki.

Vratar prestolne dvorane je udaril na gong in odgrnil zaveso. Dvanaest do zob oboroženih častnikov, ravnih kakor sveče in stasitih kakor da bi jih bil izdelal kipar iz slonove kosti, je stopilo naprej in napravilo špalir. Med njihovimi vrstama sta se prikazala upravitelj in obrednik Neferamis in princ Aftagad.

Mladeniča je prevzel strah ob pogledu na faraona in zbrani dvor. Slepil ga je tudi blesk razkošja, kakršnega še ni bil videl in še sanjal ni o njem. Obstal je kakor prikovan in ni vedel, kaj naj stori. V dvorani je nastala mučna tišina. Neferamis je prijel princa za roko, stresel ga in odvedel dalje pred prestol.

(Se bo nadaljevalo.)

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Sport

Razpis cross-countryja za prvenstvo Maribora za moštva in poedince, katerega priredi dne 25. III. 1934 ob 10. dopoldne na igrišču ob Tržaški cesti SK Željeznikar Maribor. Tekmovanje cross-countryja za prvenstvo Maribora bo ločeno za seniorje in juniorje razreda B in C. Dolžina proge znaša za seniorje 5000 m, za juniorje razreda B 1500 m, za juniorje razreda C pa 2000 m. Število tekmovalcev v vsaki kategoriji je neomejeno ter seštejejo za placement moštven samo oni tekmovalci, ki so prešli cilj v času zmagovalca, oziroma v času slabšem največ za 20% od rezultata zmagovalca. Placement moštven se odredi na ta način, da zmagovalec dobi toliko točk kolikor je vseh tekmovalcev, ki so prešli cilj v pred pisanem času, a vsaki sledeči točko manj. Točke, ki pripadajo tekmovalcem posameznih moštven se seštejejo ter moštvo z večjim številom točk dobi naslov »cross-country prvak mesta Maribor« za razred seniorjev, odnosno juniorjev razreda B ali C za leto 1934. Placement klubskega prvenstva mesta se odredi oziroma določi na ta način, da zmagovalno moštvo v vsakem razredu dobi toliko točk, kolikor moštven je v dotičnem razredu dovršilo pravilno tekmovalce, a vsako drugo moštvo dobi točko manj. Pripadajoče točke istega kluba vseh razredov se seštejejo in klub z večjim številom točk dobi naslov cross-country prvaka mesta Maribora za klub v l. 1934. Nagrade prejmejo: Prvi poedinec vsakega razreda kolajno (prvi senior prehodni pokal), ter prva moštva vsakega razreda diplome. Udeležba je dovoljena le verificiranim atletom pri JLAS-u včlanjenih klubov mesta Maribora. Prijave je poslati najkasneje do 18. III. 1934 do 12. ure na naslov: Gustav Starašina, Mestna hranilnica, Maribor. Za vse ostalo, kar v razpisu ni navedeno, veljajo pravila in pravilniki JLAS.

Odbor za delegiranje sodnikov (službeno). Nedeljske tekme sodijo: Reprezentanca Maribor: Team II. g. Vesnaver; Team belito: Team zelenih: g. Bizjak; SK Drava: SK Ptuj: g. Frankl; SK Čakovec: SK Gradjanski: g. Nemec; SK Panonija: SK Mura: g. Nemec Janez. — Predsednik.

Vremensko poročilo s Pohorskih vrhov od 9. III. 1934. Ruška koča: 7.h —2, oblačno, pršič 5 cm na podlagi 55 cm, smuka ugodna; Klopni vrh: 7.h —3, oblačno, pršič 5 cm na podlagi 90 cm, smuka ugodna; Pesek: 7.h —4, oblačno, pršič 10 cm na podlagi 100 cm, smuka ugodna; Senjorjev dom: 7.h —5, oblačno, pršič 10 cm na podlagi 100 cm, smuka dobra; Činžat nad Falo: 7.h —3, oblačno, pršič 10 cm na podlagi 65 cm, smuka dobra; Sv. Lovrenc na Poh.: 7.h —3, oblačno, pršič 10 cm na podlagi 50 cm, smuka dobra; Ribnica na Poh.: 7.h —2, oblačno, pršič 5 cm na podlagi 60 cm, smuka ugo-

dna; Rimski Vrelec: 7.h —4, oblačno, pršič 5 cm na podlagi 25 cm, smuka ugodna.

Sokolstvo

Znana škofovska poslanica pred Mariborskim okrožnim sodiščem. Razburjenje, ki ga je povzročila lani znana škofovska poslanica o Sokolstvu med sokolskimi pripadniki, se ne bo poleglo še tako kmalu. Sokolstvo je bilo primorano v nekaterih primerih iskati zadoščenja za neosnovane napade celo pred sodiščem. Tako se je moral zaradi prestopka po § 301 kazenskega zakona zagovarjati že lani v novembru pred okrajnim sodiščem v Gor. Radgoni župnik France Stuhec od Sv. Jurija ob Ščavnici, ker je na prižnici ob navzočnosti mnogoštevilnih vernikov naglasil, ko je čital škofovsko poslanico, sledeče besede: »Zdaj poslušajte, pride nekaj važnega, naj nihče ne odide«, nato pa prečital odstavek, ki kritizira sokolsko delovanje in ga končal s svojimi besedami: »Ne pustimo, da nas od te vere odvrne Sokolstvo, ki noče nič vedeti o našem Odrašeniku in noče nič vedeti o poštenem slovenskem imenu.« S temi besedami je župnik Stuhec izrekel o našem Sokolu nekaj neresničnega, kar bi utegnilo škodovati časti in dobremu imenu Sokolske organizacije. Gornjeradgonsko sodišče pa je razsodilo, da so za vsebino inkriminirane poslanice odgovorni tisti, ki so jih izdali, namreč jugoslovanski škofje, ne pa njim podrejeni dekanji, župniki in kaplani, ki jim je bila poslanica uradno poslana, da jo prečitajo vernikom. Na podlagi te razsodbe je bil župnik Stuhec oproščen vsake krivde in kazni. Proti tej razsodbi pa je mariborska sokolska župa vložila priziv na mariborsko okrožno sodišče, ki je prizivu pred kratkim ugodilo in razveljavilo sodbo okrajnega gornjeradgonskega sodišča ter spoznalo obtoženega župnika Franca Stuhca za krivega in ga obsodilo na 10 dni zapore in 200 Din globe, plačljive po enem mesecu pravomočnosti sodbe, v primeru neizterljivosti pa na nadaljnje 4 dni zapore.

Studenški sokolski oder je uprizoril minulo soboto in nedeljo duhovito Reimannovo komedijo »Križni pajek«. Ta trodejanka je tako posrečena, da jo je uporabil celo film pod imenom »Paprika« in je postala privlačna točka smeja in zabave željnega občinstva. Pred nekaj sezonami jo je kot igro ponovno uprizorjal Sentjakovski oder v Ljubljani s takim velikim uspehom, kakor nobene druge igre. Komedija ima samo tri moške in štiri ženske vloge. Zahteva pa že precej rutiniranih igralcev, da doseže popoln uspeh. In v Studencih ga je dosegla, ker so bile vloge dobro razdeljene. Poleg igralcev je k uspehu pripomogla tudi prav okusna scenerija. Dvorana je bila kljub dvema zaporednima predstavama dobro zasedena in se je občinstvo zabavalo prav od srca. Odkar je Sokol v Studencih pridobil nov jako primeren oder, razvija dramski odsek hvalevredno živahnost in zanje lepe uspehe. Sedaj pripravlja Nušičevega »Odličnega človeka«.

Multimilijonarjem prede slaba.

Nevyorški listi so te dni objavili statistiko o ameriških multimilijonarjih in ugotavljajo, da je število multimilijonarjev vedno manjše. Zlasti se to nazadovanje opazja že v prvih poletkih svetovne ekonomske krize. Dočim je bilo še leta 1929. v Zedinjenih državah 38 multimilijonarjev, kateri vsak je imel na leto nad 5 milijonov dolarjev dohodkov, je l. 1932. njih število znatno padlo. Še bolj pa se je skrčil njihov dohodek. Tako je bilo leta 1932. med multimilijonarji še samo 15 takih, ki so na leto zaslužili 2 do 3 milijone dolarjev. Kako pa se je godilo multimilijonarjem lani, tega nam statistika ne pove. Vendar pa se dá sklepati, da se jim ni godilo preveč slabo, ker so priprave bigne bankete in pogani samo en večer v neki družbi 3 milijone dolarjev. Razkošno življenje njihovih otrok najbolj priča, kako statistika o nazadovanju multimilijonarjev »porazno« vpliva nanje. O tem bi tudi marsikaj moglo povedati Parižanke, ki jih snubijo razni ameriški milijonarji in se bahajo s svojimi mošnjiki. Če bi pa kdo zbral statistične podatke o dolarjih, ki jih Ame-

rikanci vsako leto »poženejo« v Evropi na raznih potovanjih, bi morda te številke vrgle slabo senco na omenjeno statistiko o nazadovanju multimilijonarjev in bi to najbrže tudi ne vplivalo ugodno na »vestne statistike«.

Kolporterjeva sreča.

V Budimpešti je kolporter časnikov imenu Lajoš Lukaš imel te dni izredno srečo. Prodajal je časnike v neki budimpeštanski kavarni, v katero zahajajo časnikarji, umetniki, književniki in včasih tudi člani vlade. Lukaš je nekdanji študent zgodovine umetnosti in jezike in je kakor mnogi drugi zaradi krize zašel v veliko bedo. Sedel pa je v nekem kotu kavarne boljši človek, ki je zahteval od Lukaša brez besed neki dnevnik. Kolporter je mislil, da ne zna madžarskega jezika in ga je nagovoril najprej italijanski, nato francoski, nemški in končno še angleški. Gost se je začudil kolporterju, ki obvlada perfektno toliko jezikov in jih izgovarja tako korektno. Povabil ga je k sebi in mu ponudil stol. Lukaš mu je na kratko obrazložil svojo zgodbo in svojo usodo. Gost ga je poslušal z velikim zanimanjem, pri slovesu pa mu je obljubil, da ga bo drugi dan poklical k sebi. Res je dobil drugi dan kolporter pismo, v katerem je bil dekret, da je imenovan za profesorja za jezike na neki budimpeštanski gimnaziji. Pismo in dekret je podpisal sam minister prosvete Balint Homan.

Zanimiv razpis.

»Kaj bi storil, če bi bil Rekieller?« To vprašanje je priobčil neki angleški dnevnik za svoje čitatelje in razpisal za najboljši odgovor večjo nagrado. Pretežna večina odgovorov, ki jih je dobilo uredništvo, je bila zelo egoistična. Prvo nagrado je dobil neki bančni uradnik, ki je izdelal točen načrt akcije, kako bi se dal rešiti problem brezposelnosti. Zanimivo je bilo izvedeti, kaj bi rekel stari Rockefeller, če bi prečital odgovor mladega bančnega uradnika, ki se je za trenutek vživel v njegovo vlogo bogatega človeka.

Odlikovanje Lindbergove žene.

Žena slavnega ameriškega aviatika Lindberga je bila te dni odlikovana z zlato kolajno za zasluge, ki si jih je pridobila na poletu s svojim možem preko oceana. Kakor je znano, je upravljala radio-aparat med vožnjo in s tem pokazala veliko sposobnost in srčnost.

Pečene štoklje.

V nekaterih krajih na Poljskem je med kmeti praznovorni običaj, da jedo štoklje takrat, če si nekdo želi, da mu žena rodi otroka. Posledica tega je, da so v teh krajih, kjer je bilo nekoč silno mnogo štokelj, štoklje že docela iztrebljene. Krstne knjige po župniščih pa izkazujejo nenavaden porast...

Mali oglasi

Sobo odda

SOBO IN KUHINJO oddam mirni stranki v sredini mesta. Naslov v upravi »Večernika«.

Službo dobi

KNJIGOVODJO(KINJO) s kavicjo 5000 Din. Sprejem za dve uri dnevno. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »5000«.

Lokal

PISARNIŠKI PROSTORI (ena ali dve sobi) v l. nadstropju se oddajo v najem s 1. aprilom t. l. Pojasnila daje Celjska posojilnica d. d., podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 11.

Razno

SVETLI PREMOG DIN 37.— Mejovšek, Tattenbachova ul. 13, Tel. 2457. Karbopaket, 860.

V našem

ZEMLJIŠČE

na Teznu, last Jugoslovanske banke d. d., Zagreb, v izmeri okoli 11 ha se da takoj v našem. Natančnejše podatke v pisarni dr. Fornazariča, odvjetnika. Maribor, Sodna ul. 14. Ponudbe do ponedeljka, 12. t. m.

Oglašujte!